Ministerie van Economische Zaken
via https://www.internetconsultatie.nl/omvormingsalderen/reageren

Ons kenmerk	2019.053
Behandeld door	Marieke van Klaveren
E-mail	mvanklaveren@energie-nederland.nl
Datum	25 november 2019
Onderwerp	Reactie Energie-Nederland op de internetconsultatie Omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers

Geachte mijnheer, mevrouw,

Energie-Nederland maakt graag gebruik van de mogelijkheid om haar reactie te geven op de internetconsultatie voor het wetsvoorstel ten behoeve van de omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers. Het wetsvoorstel maakt de afbouw van de salderingsregeling mogelijk en wijzigt daarvoor de Elektriciteitswet 1998 en de Wet belastingen op milieugrondslag.

Energie-Nederland en haar leden werken gezamenlijk aan de energietransitie. Samen met partners werken energiebedrijven aan het verduurzamen van onze energievoorziening, de gebouwde omgeving en het vervoer. Daarnaast zorgen zij voor het altijd beschikbaar hebben van energie. Dit alles met als uitgangspunt een betaalbare energietransitie. Het zijn immers hun klanten die de energierekening moeten betalen.
De combinatie van een betaalbare energievoorziening en investeringszekerheid voor kleinverbruikers (huishoudens en kleinzakelijke verbruikers, verder genoemd: consumenten) en de vraagtekens rondom de houdbaarheid van de regeling voor de overheidsfinanciën, hebben ervoor gezorgd dat Energie-Nederland heeft gepleit voor het aanpassen van de salderingsregeling. Daarnaast gaat de energietransitie de komende jaren zorgen voor veranderingen in de energiemarkt. Steeds meer duurzame opwek vindt decentraal plaats, de energiemarkt wordt steeds meer een Europese markt en er is meer behoefte aan opslag.

Het huidige kabinet heeft afgesproken dat salderen per 2021 stopt en vervangen wordt door een subsidieregeling, inclusief afbouw tot 2030. Bij de praktische uitwerking bleek een subsidie per teruggeleverde kWh te ingewikkeld en duur. Daarom is in het Klimaatakkoord een fiscale oplossing als alternatief voor de terugleversubsidie vastgelegd. Vanuit Energie-Nederland is hiervoor een werkbare uitvoering bedacht waarbij per teruggeleverde kWh een vermindering van de energiebelasting wordt toegekend. Deze vermindering is een vast bedrag in ct/kWh, die kan worden afgebouwd naar 0 in 2031, zodanig dat voor nieuwe investeerders die beschikken over een dak met ideale ligging de terugverdientijd 7 jaar blijft. Een praktische uitvoering die zo dicht mogelijk ligt bij de beoogde subsidieregeling van het kabinet.

Lange Houtstraat 2
2511 CW Den Haag
T +31 (0)70 311 43 50
W energie-nederland.nl
KvK Den Haag 50816179
IBAN 56 ABNA 060 7444010

Het ministerie kiest nu met het voorstel *Omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers* onverwachts voor het handhaven van de salderingsregeling, met een afbouw tot 2031, ondanks dat Energie-Nederland meermaals heeft aangegeven dat hiermee onnodig onduidelijkheid voor de consument wordt gecreëerd en flinke uitvoeringsproblemen zijn te voorzien.

Voorwaarden voor een efficiënte omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers

Zonnepanelen zijn voor consumenten een aansprekend onderdeel van de energietransitie. Hoe duidelijker de marktregels zijn, hoe meer er door consumenten wordt geïnvesteerd, hoe sneller de transitie verloopt. Energie-Nederland is van mening dat de regelgeving ter vervanging van de huidige salderingsregeling aan de volgende voorwaarden moet voldoen:

(1) Zorgen dat de markt voor flexibiliteitsmaatregelen (vraagsturing) zich maximaal kan gaan ontwikkelen;
(2) Duidelijke, uitlegbare aanbiedingen en nota's voor consumenten;
(3) Uitgaan van een terugverdientijd van ongeveer 7 jaar;
(4) Een goed uitvoerbare regeling voor consumenten en energieleveranciers met minimale regeldruk en redelijke kosten;
(5) Juiste implementatie en naleving van (Europese) relevante wet- en regelgeving.

Aan de hand van deze vijf punten concludeert Energie-Nederland dat het nu voorliggende voorstel niet kosteneffectief en efficiënt uitvoerbaar is. Daarnaast is het voorstel strijdig met (komende) Europese regelgeving. Hieronder lichten wij onze bevindingen toe én beschrijven ons voorstel dat minder kostbaar en beter uitvoerbaar is, waarbij bovendien - naar de mening van Energie-Nederland - geen extra uitvoeringsdruk bij de Belastingdienst ontstaat. Dit voorstel houdt juist rekening met de stimulering van de energietransitie en ondersteunt de doelstellingen uit het Klimaatakkoord.

Ad 1. Voorstel zet markt voor flexibiliteitsmaatregelen tot 2031 op slot

Om de energietransitie goed op gang te krijgen is de totstandkoming van een goedwerkende markt, met de juiste prijsprikkels, essentieel. Wanneer huishoudens de juiste prijsprikkels hebben, zullen zij investeren in flexibiliteits- en opslagdiensten en in toenemende mate een belangrijke rol spelen in het balanceren van het lokale net. En kunnen consumenten met opslag een bijdrage leveren aan de energietransitie. In 2017 benadrukte minister Henk Kamp in een Kamerbrief de noodzaak om salderen te beëindigen: *"De salderingsregeling werkt daarnaast verstorend voor de elektriciteitsmarkt. Salderen neemt de prikkel weg voor kleinverbruikers om het eigen verbruik achter de meter te optimaliseren en daarmee het elektriciteitssysteem te ontlasten en om op de juiste momenten in te spelen op veranderingen in de elektriciteitsprijs".*[1]

In het voorstel van het ministerie wordt salderen echter gehandhaafd waardoor huishoudens niet worden geprikkeld tot het nemen van flexibiliteitsmaatregelen. Naast de energiebelasting en ODE wordt ook het leveranciersdeel slechts geleidelijk via een afbouwpad vrijgegeven. De vrijheid voor leveranciers om dynamische tarieven te ontwikkelen wordt hierdoor in ernstige mate beperkt. De noodzakelijke prikkel voor

[1] Kamerbrief EZK, vervolg salderingsregeling, kenmerk: DGETM-E2020 / 17101762, juli 2017. Te raadplegen via: https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/07/12/kamerbrief-over-de-salderingsregeling

consumenten om de eigen opgewekte energie te gebruiken dan wel zelf op te slaan blijft hierdoor achterwege.

Ad 2. Voorstel leidt tot een onnavolgbare, onduidelijke en daarmee niet transparante energienota

De energienota is met de mogelijkheid om terug te leveren en de verschillende belastingen en heffingen, waarover ook weer btw wordt geheven, al lang geen gewone factuur meer. Veel consumenten vinden het nu al ingewikkeld en hechten daarom grote waarde aan de vertaalslag die energieleveranciers maken om de energienota begrijpelijk te houden. De afgelopen jaren is daar door de energieleveranciers, met medewerking van ACM, hard aan gewerkt.

De energienota is gebaseerd op het vermenigvuldigen van het geleverde volume (kWh), gebaseerd op gevalideerde meterstanden, met een afgesproken prijs of (belasting)tarief. De afgenomen en ingevoede kWh zijn hiermee direct herkenbaar voor klant. De voorgestelde omvorming van de salderingsregeling leidt juist tot een onbegrijpelijke energienota, die voor consumenten nauwelijks te controleren valt. In het voorstel van het ministerie zal de leverancier (1) het ingevoede volume moeten vermenigvuldigen met een percentage, (2) het resultaat hiervan vervolgens in mindering moeten brengen op de afname, en (3) het restant van de invoeding tegen een redelijke vergoeding moeten factureren. De volumes op de nota zijn hiermee voor de klant niet meer te herleiden tot de geregistreerde meterstanden.
Hetzelfde geldt voor het voor de weergave van de (te verwachten) kosten in het Aanbod op Maat en in het maandelijkse energierapport.

De voorgestelde complexe regeling zal daarom jaarlijks tot veel onrust, vragen en klachten bij klanten leiden, Samengevat:

1. Volume waarmee wordt afgerekend is niet meer 1-op-1 herleidbaar naar meterstanden;
2. Overeenkomsten, en daarmee de energienota, lopen over meerdere kalenderjaren: nog meer factuurregels omdat het salderen ook opgesplitst moet worden per kalenderjaar in verband met het wijzigende afbouwpercentage;
3. Besluit factuur, verbruiks- en indicatief kostenoverzicht energie en EU Richtlijn verplichten tot heldere en transparante factuur: dat wordt onmogelijk met voorgestelde regeling. Hetzelfde geldt voor het toezicht hierop door ACM;
4. Bieden van all-in offertes (Aanbod op Maat) die achteraf eenvoudig te controleren zijn met de overeenkomst en de energienota wordt onmogelijk.

Ad 3. Blijft alleen met voorstel de 7 jaar terugverdientijd gehandhaafd? Nee!

Met het voorstel van het ministerie wordt de terugverdientijd van ongeveer 7 jaar, voor consumenten die in deze regeerperiode zonnepanelen hebben aangeschaft, behouden. Energie-Nederland benadrukt dat dit niet de enige regeling is waarbij dit bereikt wordt. De doorrekening van verschillende hervormingsopties door het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN), in opdracht van EZK, laat zien dat ook bij andere regelingen tot maximaal enkele maanden verschil in de terugverdientijd te verwachten valt.[2] Dus ook met een andere invulling van de regeling kan dit gerealiseerd worden.

[2] *De salderingsregeling: Effecten van een aantal hervormingsopties*, ECN, 5 mei 2017

Verder is Energie-Nederland van mening dat met de voorgestelde regeling het voor maatschappelijk vastgoed en bedrijven met aansluitingen t/m 3*80A minder aantrekkelijk zal zijn om in zonnepanelen te investeren omdat zij in hogere schijven van de energiebelasting (met lagere tarieven) moeten gaan afdragen. Het salderen van dit lagere belastingtarief is dan onvoldoende om de investering binnen een periode van 7 jaar terug te verdienen. Om met de SDE+(+) mee te kunnen doen is een grootverbruikaansluiting noodzakelijk. Dat zorgt echter voor extra kosten die voor kleine installaties niet terugverdiend kunnen worden.
De verwachting van Energie-Nederland is dan ook dat deze partijen afzien van de investering en derhalve geen zonnepanelen zullen plaatsen. Eveneens is het de vraag of de terugverdientijd na deze regeringsperiode op peil blijft om nieuwe investeringen bij consumenten uit te lokken.

Ad 4. Voorstel leidt tot complexe én dure uitvoering

De energieleveranciers zijn verantwoordelijk voor een goede uitvoering van deze voorgestelde regeling. Enerzijds dient de energieleverancier zorg te dragen voor een tijdige en juiste verrekening van de te salderen kWh ("uitbetaling van de subsidie aan eigenaar van zonnepanelen"). De ACM ziet er op toe dat energieleveranciers hierover helder en duidelijk communiceren. Anderzijds dient de energieleverancier via haar aangifte energiebelasting te verantwoorden dat niet te veel "subsidie" bij eigenaren van zonnepanelen terecht komt. Indien de eigenaar van zonnepanelen per saldo meer teruglevert dan afneemt van het net, neemt de energieleverancier - zeker indien het consumenten betreft - de verantwoording op zich om een factuur (aan de leverancier) uit te reiken namens de eigenaar van zonnepanelen.

Naar mening van Energie-Nederland maakt het voorstel dit proces bijzonder complex en het onmogelijk om aan al deze verantwoordelijkheden te voldoen, zonder doelmatige administratieve, proces- en IT-kosten te maken. Een van de belangrijkste redenen hiervoor is dat met het voorstel het volume van de teruglevering niet meer alleen gebaseerd is op gevalideerde meterstanden, maar ook van een jaarlijks wisselend afbouwpercentage.

Administratieve lasten
Een van de consequenties van het blijven salderen en het toepassen van jaarlijks wijzigende afbouwpercentages op het volume, heeft een zeer complexe energienota tot gevolg. Deze voor de consument onnavolgbare energienota zal leiden tot een toename aan klantvragen en klachten, mede doordat hetgeen op de nota staat niet langer 1-op-1 overeenkomt met de gevalideerde meterstanden. Het voorstel leidt daardoor onnodig tot ondoelmatige administratieve lasten en uitvoeringskosten. Deze uitvoeringskosten betreffen zowel de eenmalige implementatiekosten, als ook de langjarige uitvoeringskosten. Met name de impact op de IT-systemen is groot.

Geraamde kosten
De benodigde eenmalige aanpassing van het IT-systeem verschilt per leverancier en is mede afhankelijk van de omvang van het systeem en gerelateerd aan het aantal klanten en verschillen in de aangeboden leveringsovereenkomsten. De Nederlandse energiemarkt kent grosso modo ongeveer 45 kleinere leveranciers, 10 middelgrote leveranciers en 5 grote leveranciers, waarbij iedere groep zijn eigen kostenstructuur en implementatieproces heeft.

De in te zetten systeemontwikkelaars zijn of in dienst (€ 50 per uur) of moeten worden ingehuurd (€ 100 per uur). Bedenk daarbij dat de eigen ontwikkelaars dan niet in kunnen worden gezet voor de reeds ingeplande werkzaamheden. Vanuit die constatering zijn de kosten voor beide situaties gelijk, namelijk als ware het, het tijdelijk inhuren van extra ontwikkelaars of het daadwerkelijk tijdelijk inhuren van extra ontwikkelaars. Het uurtarief in de markt voor deze ontwikkelaars is gemiddeld € 100.
Afhankelijk van de omvang van de leverancier lopen de benodigde uren hiervoor van 1.000 uur tot 3.000 uur. Met het genoemde uurtarief van € 100 voor de in te zetten ontwikkelaars, betreffen de eenmalige kosten in totaal circa € 8.000.000.

Zoals aangegeven leidt het voorstel tot een zeer complexe energienota. Bovendien is naast de complexe regeling eveneens sprake van de verplichting tot het gebruik van een meetinrichting die invoeding en afname afzonderlijk kan meten. De verwachting is dat dit alles zal leiden tot een verhoogd aantal klantvragen. Dit aantal is het hoogst bij de introductie van de regeling, maar zal in de uitvoering tot 2031 substantieel hoger blijven vanwege de jaarlijkse aanwas van nieuwe gebruikers met zonnepanelen en het jaarlijks te wijzigen afbouwpercentage.
Afhankelijk van de omvang van de leverancier lopen de benodigde uren hiervoor van 1.500 uur tot 10.000 uur. Met een gemiddeld uurtarief van € 35 voor de goed geschoolde helpdeskmedewerkers, betreffen de kosten in het eerste jaar in totaal circa € 5.750.000.

Daarnaast moet de regeling tot 2031 beheerd worden. Zo moet jaarlijks het afbouwpercentage worden aangepast in de administratiesystemen en komen er nieuwe gebruikers met zonnepanelen bij en is zoals gezegd de verwachting dat het aantal klantvragen en klachten hoger zal blijven. Afhankelijk van de omvang van de leverancier lopen de benodigde kosten voor het jaarlijks beheer van € 50.000 tot € 100.000 en betreffen de jaarlijks terugkerende beheerskosten in totaal circa € 4.250.000.

Complexiteit
De complexiteit van de voorgestelde regeling ligt naar de mening van Energie-Nederland in de volgende punten:

<u>Onduidelijke en onnavolgbare energienota</u>
Eén van de consequenties van het blijven salderen, met jaarlijks verschillende percentages, heeft een complexe factuur tot gevolg (zie ad. 2 voor nadere toelichting). Deze komen vooral naar voren bij een energienota, waarbij de verbruiksperiode over twee kalenderjaren valt en derhalve met verschillende terugleverpercentages gerekend moet gaan worden om het teruglevervolume te bepalen. Pas als het teruglevervolume voor de gehele verbruiksperiode bepaald is kan het (te factureren) saldo levering/teruglevering worden bepaald. Als per saldo een leveringscomponent overblijft dan zal dit volume weer evenredig opgesplitst dienen te worden over de kalenderjaren om de juiste energiebelasting- en ODE-tarieven toe te passen. Energie-Nederland voorziet dat dit zal leiden tot een voor de consument onnavolgbare energienota, met als resultaat een toename aan klantvragen en klachten, mede doordat hetgeen op de energienota staat niet langer 1-op-1 is terug te leiden tot de gevalideerde meterstanden.

De ACM ziet er op toe dat de energieleverancier een begrijpelijke, duidelijke en beknopte energienota (zie ook ad. 5.3 hierna) verstrekken. Gezien bovenstaande berekeningswijze, ziet Energie-Nederland een uitdaging om bovenstaande informatie duidelijk, begrijpelijk, beknopt en gebruiksvriendelijk op de energienota weer te geven. Daarnaast vergen bovenstaande berekeningen een complexe inrichting van de IT-systemen.

Geen inzicht teruglevering in aangifte energiebelasting op totaal niveau

De huidige, maar ook het nieuwe voorstel voor de salderingsregeling geeft via de aangifte energiebelasting geen inzicht in het totaal volume dat door consumenten teruggeleverd wordt op het net. Immers, door de saldering vermindert het totaal leveringsvolume geleverd door betreffende leverancier en daarmee de grondslag voor de door leveranciers af te dragen energiebelasting, ODE en indirect ook de btw. De teruglevering wordt niet apart gerubriceerd in de aangifte energiebelasting maar wordt in mindering gebracht op de totale leveringscomponent van de betreffende leverancier (dit betreft ook het volume aan levering aan klanten die niet terugleveren). Derhalve kan alleen op individueel klantniveau teruglevering/levering bepaald worden en kan géén controle worden gedaan op de volledigheid van teruglevering via de aangifte energiebelasting. Met andere woorden, op het totaal van het klantenbestand kan geen inzicht worden gegeven of er te veel of te weinig teruglevering is gesaldeerd. In die zin is er voor de leverancier, maar ook voor de Belastingdienst geen controlemogelijkheid op de volledigheid via de aangifte energiebelasting.

Daarnaast geeft de aangifte energiebelasting op dit moment en onder de nieuwe voorgestelde salderingsregeling voor de Belastingdienst/overheid geen enkele bestuurlijke informatie in het kader van het volume aan teruglevering door consumenten.
Verder zal het inzichtelijk maken van de audit trail voor levering en teruglevering op klantniveau alleen maar complexer worden als het salderen wordt gecontinueerd, in combinatie met jaarlijks verschillende percentages van het terugleverVolume die gesaldeerd mogen worden.

Onder meer om deze redenen pleit Energie-Nederland voor een regeling waarbij het salderen – zoals ook oorspronkelijk de bedoeling was – wordt afgeschaft en een vermindering aan belastingen aan de eigenaar van zonnepanelen wordt uitbetaald welke gebaseerd is op het totaal van zijn teruglevering. De teruglevering heeft dan geen invloed meer op de levering door de energieleverancier. Idealiter wordt deze vermindering ook zichtbaar gemaakt in de aangifte energiebelasting door middel van een eigen rubriek in de aangifte (zie hierna ook de uitwerking van deze uitwerking onder “Voorstel Energie-Nederland voor een werkbare uitvoering”).

Uitvoeringsproblematiek salderingsregeling versus de KOR

De voorgestelde regeling heeft in principe tot gevolg dat er altijd een aandeel op het net ingevoede elektriciteit is, dat niet langer voor saldering in aanmerking komt. Op grond van artikel 31c, derde lid, van de Elektriciteitswet1998 blijft de leverancier verplicht om voor dit gedeelte de kleinverbruiker een redelijke vergoeding te betalen. Zoals eerdergenoemd, zullen de meeste energieleveranciers, zeker in geval van consumenten, namens de betreffende eigenaar van zonnepanelen een zogenaamde “self bill" op de energienota meenemen voor het gedeelte dat niet meer in aanmerking komt voor saldering. In dit kader voorziet Energie-Nederland bij het opmaken van de “self bill” in samenhang met de nieuwe KOR, die vanaf 1 januari 2020 van kracht wordt, grote uitvoeringsproblemen.

Afhankelijk of een eigenaar van zonnepanelen zal opteren voor de KOR dient er al dan niet een btw-factuur/self bill te worden opgemaakt. Als de eigenaar van zonnepanelen opteert voor de KOR dan mag hij geen btw-facturen uitreiken. Maar mocht dit wel worden gedaan, dan dient er op de btw-factuur/self bill geen btw-bedrag te worden berekend en dient de vermelding “btw vrijgesteld” te worden genoemd. Indien de eigenaar van zonnepanelen (btw-ondernemer) geen gebruik maakt van de KOR dan zal over de vergoeding van de teruglevering wel btw moeten worden berekend t.z.v. het volledige terug geleverde

volume. De eigenaar van zonnepanelen dient deze btw zelf af te dragen aan de Belastingdienst via haar eigen btw-aangifte.

Gezien het een keuze is voor een eigenaar van zonnepanelen al dan niet gebruik te maken van de KOR is de leverancier volledig afhankelijk van de eigenaar van zonnepanelen om hier inzicht in te krijgen. Dit geeft een extra uitvraag bij de eigenaar van zonnepanelen, welke de nodige kosten en administratieve lasten meebrengt. Daarnaast loopt de energieleverancier ook nog een btw-risico als er onterecht met btw is gefactureerd, terwijl dat niet had gemogen, omdat de eigenaar van zonnepanelen toch een KOR-ondernemer blijkt te zijn. Was dit risico onder de huidige KOR slechts beperkt tot particulieren, is dit risico onder de nieuwe KOR ook uitgebreid naar rechtspersonen.

In de uitingen van de Belastingdienst over de nieuwe KOR lijkt het erop dat het een vanzelfsprekendheid is voor de belastingdienst dat een eigenaar van zonnepanelen zal opteren voor de KOR. Deze vanzelfsprekendheid ziet Energie-Nederland niet voor pv houders, die zonnepanelen pas vanaf 2020 zullen aanschaffen. Immers, als de eigenaar van zonnepanelen opteert voor de KOR, hoeft hij weliswaar geen btw-administratie bij te houden en facturen uit te reiken, echter de andere kant van de medaille is dat de KOR-ondernemer dan ook geen aftrek van btw kan claimen op de aankoop van de zonnepanelen. Mogelijk dat een pv houder in het jaar van aanschaf dan niet opteert voor de KOR en vervolgens in dat jaar een factuur/self bill met btw moet uitreiken over de teruglevering. Na het jaar van aanschaf zal de eigenaar van zonnepanelen mogelijk wel opteren voor de KOR, indien dit geen gevolgen heeft voor de eerdere aftrek/teruggave van btw op de aanschaf van de zonnepanelen. Gevolg hiervan is dat de factuur inzake teruglevering, in het jaar volgend op het jaar van aanschaf, géén btw meer mag vermelden. De uitvraag bij eigenaren van zonnepanelen en het continu bijhouden/bijwerken van hun KOR-status brengt naar de mening van Energie-Nederland een zware administratieve last met zich mee, waarbij de energieleverancier volledig afhankelijk is van de informatie van de eigenaar van zonnepanelen. Hierop kan de energieleverancier geen enkele controle inbouwen.

De mogelijkheid om de eigenaar van zonnepanelen, niet zijnde een KOR-ondernemer, zelf een btw-factuur te laten uitreiken aan de leverancier voor het volume dat niet gesaldeerd mag worden lijkt ook geen werkbaar alternatief, gezien in de huidige en de voorgestelde opzet de terugleveringscomponent invloed heeft op het leveringsvolume dat de leverancier factureert. Indien de eigenaar van zonnepanelen een ander volume in rekening brengt voor teruglevering dan het volume waarmee de leverancier rekening heeft gehouden in de saldering kunnen daar ook weer allerlei verschillen en geschillen uit ontstaan.

Energie-Nederland verzoekt om voorafgaand aan de invoering van de wijzigingen van de huidige salderingsregeling dat hetzij de overheid een database beschikbaar stelt waaruit de KOR status van een eigenaar van zonnepanelen kan worden afgeleid, dan wel dat de overheid eigenaren van zonnepanelen wettelijk verplicht om hun KOR status ook aan hun energieleverancier te melden tegelijkertijd met de af/aanmelding die bij de Belastingdienst wordt gedaan. Dit lijkt Energie-Nederland cruciaal om te borgen dat energieleveranciers nog steeds (via self billing) de juiste btw-kwalificatie op de waarde van de invoeding kan blijven toepassen en de klant geen financieel nadeel ondervindt doordat de btw op de invoeding voor hem/haar wegvalt.

Verder vraagt Energie-Nederland zich in dit kader af of de eigenaar van zonnepanelen op grond van de salderingsregeling (huidige en voorgestelde regeling) kan toetsen of hij aan de voorwaarde van de

maximale omzetgrens van 20.000 euro voldoet. Dit is immers een voorwaarde om te opteren voor de (nieuwe) KOR.

Volgens de minister hoeft een kleinverbruiker onder de huidige en de voorgestelde salderingsregeling "geen leveringskosten voor, en energiebelasting, opslag duurzame energie (hierna: ODE) en btw over, van een net afgenomen elektriciteit te betalen voor zover deze door de leverancier kan worden gesaldeerd met de op dat net ingevoede elektriciteit."

Het feit dat de pv houder, kleinverbruiker géén btw hoeft te voldoen over het gesaldeerde gedeelte van de teruglevering, betekent voor de btw naar de mening van Energie-Nederland niet dat de eigenaar van zonnepanelen over het gesaldeerde gedeelte van de teruglevering geen vergoeding heeft ontvangen en derhalve zal deze omzet naar de mening van Energie-Nederland moeten worden meegenomen in de 20.000 euro toets. Echter, de eigenaar van zonnepanelen factureert alleen het gedeelte van het teruglevervolume dat niet gesaldeerd mag worden, hetzij gebaseerd op het percentage, dan wel het surplus dat overblijft als de bruto teruglevering meer is dan de levering van de energieleverancier. Met andere woorden, de omzet die de eigenaar van zonnepanelen genereert met teruglevering zal nooit (bij toepassing van de salderingsregeling in de btw) corresponderen met hetgeen de eigenaar van zonnepanelen factureert aan teruglevering. Een gedeelte van zijn omzet krijgt de eigenaar van zonnepanelen namelijk terug als een soort korting op de levering, omdat het leveringsvolume welke de energieleverancier factureert wordt verminderd. Met het gedeelte dat wordt 'weggesaldeerd' genereert een eigenaar van zonnepanelen in principe de meeste omzet, omdat naast het commerciële tarief ook de niet betaalde belastingen als de vergoeding moeten worden gezien.

Als een eigenaar van zonnepanelen alleen rekening hoeft te houden met de gefactureerde teruglevering voor de omzettoets van de KOR dan zou dat naar de mening van Energie-Nederland rechtsongelijkheid geven naar ander KOR-ondernemers, die geen eigenaar van zonnepanelen zijn. Energie-Nederland neemt aan dat het niet de bedoeling is van de wetgever om rechtsongelijkheid te creëren tussen verschillende KOR-ondernemers. Echter, lijkt het Energie-Nederland voor de betreffende eigenaar van zonnepanelen wel een uitdaging om vast te stellen wat nu zijn omzet is die hij genereert met zijn zonnepanelen. Energie-Nederland voorziet dat dit probleem zich met name zal voordoen bij consumenten met zonnepanelen, die naast hun zonnepanelen ook nog andere activiteiten verrichten, waarvoor zij btw-plichtig zijn.

Ad. 5 Voorgestelde regeling niet compliant aan diverse EU-regelgeving

Energie-Nederland ziet op meerdere punten strijdigheden met EU-regelgeving, waaronder ook Europese btw-wetgeving. Energie-Nederland vindt het zeer onwenselijk en onnavolgbaar dat een wetsvoorstel marktpartijen dwingt om niet compliant te zijn aan (komende) Europese wet- en regelgeving. Zie ook bijlage 1 hierover voor de complete analyse.

*Europese Richtlijn **verbiedt** salderen*

Op grond van artikel 15, lid 4 van de Richtlijn mag er vanaf 1 januari 2024 voor consumenten met een ***nieuwe*** terugleverende installatie (zonnepanelen) niet meer gesaldeerd worden.[3] Vanaf die datum moeten namelijk bij nieuwe installaties, de afgenomen kWh en ingevoede kWh op de aansluiting, apart verrekend worden. Dat betekent dat het voorstel vanaf dan allen nog geldt voor installaties die voor die datum in gebruik zijn genomen. Daarnaast krijgen consumenten met een bestaande installatie de keuze om uit de regeling te stappen om van een eventuele regeling gebruik te maken waarbij wel apart verrekend (niet gesaldeerd) wordt.

De voorgestelde regeling leidt tot een gereguleerde prijs

Een gereguleerde prijs voor een vooraf bepaald percentage van het aanbod is strijdig met het beginsel van vrije prijsvorming op basis van vraag en aanbod, zie artikel 3 Verordening[4] en artikel 5 lid 4 Richtlijn. Ook het voorstel om nadere regels te stellen voor de redelijke vergoeding voor het niet gesaldeerde volume past hier niet in.

Energienota voor consumenten wordt onnavolgbaar

De energienota die consumenten jaarlijks ontvangen (de 'jaarafrekening') wordt veel ingewikkelder en complexer dan nu het geval is. Zie Ad 2. voor een verdere toelichting (en bijlage 2 met een volledig uitgewerkte energienota voor deze situatie). Dit is in strijd met artikel 18 lid 1 en enkele overwegingen van Richtlijn 2019/944. Op grond van dit artikel dient een energienota gemakkelijk te begrijpen, duidelijk, beknopt en gebruiksvriendelijk te zijn.

Onnodige hoge uitvoeringskosten door overheidsingrijpen

De voorgestelde regeling leidt tot extra kosten voor de energieleveranciers en is daarmee in strijd met artikel 5 lid 4 sub e Richtlijn. Dit artikel schrijft voor dat het overheidsingrijpen niet op discriminerende wijze mag leiden tot extra kosten voor de marktdeelnemers.

Regeling is strijdig met btw-wetgeving

Energie-Nederland is van mening dat de salderingsregeling in strijd is met artikel 73 van Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (hierna 6^{e} BTW RL). Hierin is bepaald dat de maatstaf van heffing ***alles omvat wat de leverancier voor zijn handelingen als tegenprestatie krijgt*** of moet verkrijgen van de zijde van de afnemer. Dit artikel van de 6^{e} RL is geïmplementeerd in de Nederlandse btw-wetgeving in artikel 8 van de Wet op de Omzetbelasting 1968 (Wet OB).

Sinds 2013 wordt een particuliere eigenaar van zonnepanelen op grond van het Fuchs arrest van het Europese Hof van Justitie[5] aangemerkt als een btw-ondernemer als hij voor de teruglevering op het net een vergoeding ontvangt van zijn leverancier. Op grond van artikel 73 6^{e} RL zou de eigenaar van zonnepanelen btw moeten afdragen over alles wat hij als tegenprestatie ontvangt. Het totale teruggeleverde en gemeten

[3] Richtlijn 2019/944 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27

[4] Verordening (EU) 2019/943 betreffende de interne markt voor elektriciteit

[5] Arrest van 20 juni 2013 van het Europese Hof van Justitie (ECLI:EU:C:2013:413)

volume vormt de grondslag voor de btw-berekening in de facturatie door de eigenaar van zonnepanelen/btw-ondernemer (self bill door leverancier). Door de salderingsregeling betaalt de eigenaar van zonnepanelen slechts btw over het gedeelte dat niet in aanmerking komt voor saldering. Ook de energieleverancier draagt door de salderingsregeling te weinig btw af, gezien hij het volume van zijn levering 'administratief' vermindert en daardoor minder vergoeding in rekening brengt dan hij zonder saldering zou hebben gedaan. Derhalve is naar de mening van Energie-Nederland de salderingsregeling in strijd met de Europese en Nederlandse btw-wetgeving.

De overheid heeft in het Belastingplan 2008 en de Wet van 20 december 2007, houdende wijzigingen van enkele belastingwetten en enige andere wetten getracht de saldering ook voor de btw wettelijk te formaliseren, zoals ook voor de milieubelastingen is gedaan. Hiervoor is artikel 8a Wet OB in het leven geroepen. Dit artikel luidt als volgt: *In afwijking van artikel 8 wordt, bij toepassing van artikel 31c, tweede lid van de Elektriciteitswet 1998, de vergoeding voor elektriciteit die wordt geleverd aan anderen dan wederverkopers gesteld op het verschil tussen de vergoeding die de ondernemer berekent over de door hem geleverde elektriciteit en de vergoeding die de afnemer berekent over de door hem aan de ondernemer geleverde elektriciteit*.

Deze wet is met ingang van 1 januari 2008 in werking getreden. Echter in deze wet is in artikel XXVI lid 3 ook bepaald, dat het onderdeel waarin artikel 8a staat vermeld in werking zal treden op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip. Dat Koninklijk Besluit is er nooit gekomen, gezien er - naar Energie-Nederland heeft begrepen - door Brussel aan het Ministerie van Financiën is gemeld dat tot op heden geen grondslag is in de 6^{e} Richtlijn om dit artikel te kunnen implementeren. Kortom, dit artikel is tot op heden niet in werking getreden.

Op grond van de Kamerbrief evaluatie salderingsregeling van 3 januari 2017 en de daaropvolgende Kamerbrieven over dit onderwerp lijkt de overheid echter de toepassing van de salderingsregeling in de btw te gedogen. De meeste energiebedrijven passen daarom de salderingsregeling ook voor de btw toe. Of en hoe de salderingsregeling voor de btw kan en moet worden toegepast is echter nooit door het ministerie van Financiën vastgelegd.

De achtergrond van de gedoogsituatie voor de btw is dat ten tijde van de invoering van de huidige salderingsregeling consumenten zelden over een digitale meter beschikten. Omdat met een 'terugdraaimeter' stroom automatisch werd gesaldeerd was het afzonderlijk registreren van afname en teruglevering onmogelijk. Dit had daarom tot consequentie dat dus niet de volledige btw over de, door de energieleverancier geleverde stroom, berekend en afgedragen kon worden.

Gezien er nog altijd geen formele goedkeuring ligt voor toepassing van de salderingsregeling in de btw heeft zowel de energieleverancier als de eigenaar van zonnepanelen (niet zijnde een KOR-ondernemer) het risico op naheffing van ten onrechte niet afgedragen btw. Dit risico is voor de energieleveranciers verenigd binnen Energie-Nederland onacceptabel en onaanvaardbaar. Het moedwillig voortzetten van een gedoogconstructie is onzes inziens onhoudbaar. Met het voorstel houdt de overheid de niet wettelijk vastgelegde gedoogconstructie voor de btw nog 8 jaar in stand. Het moedwillig voortzetten van een gedoogconstructie is naar mening van Energie-Nederland niet wenselijk. Te meer omdat de moverende reden van toentertijd (terugdraaimeter) volledig is verdwenen. Immers, de voorgestelde regeling stelt per 2021 het beschikken over een meetinrichting die zowel de afgenomen als ingevoede elektriciteit registreert verplicht.

Voorstel Energie-Nederland voor een werkbare uitvoering

Door de energieleveranciers van Energie-Nederland is, in overleg met het ministerie, een werkbare uitvoering bedacht. Deze is voor energieleveranciers eenvoudig uit te voeren en bovendien makkelijk uit te leggen aan eigenaren van zonnepanelen. Deze werkbare uitvoering is gebaseerd op het afschaffen van het salderen en het toekennen van een vermindering van de energiebelasting per teruggeleverde kWh. Deze vermindering is een vast bedrag in ct/kWh, die kan worden afgebouwd naar 0 in 2031.

Alle voordelen op een rij

1. Afschaffen van salderen prikkelt consumenten om energie direct te gebruiken en op te slaan. Door daarnaast de vermindering van de energiebelasting af te bouwen wordt stapsgewijs de markt voor flexibiliteitsmaatregelen ontsloten. Lokale netten worden minder zwaar belast en opties voor lokaal congestiemanagement worden mogelijk.
2. De energierekening is transparant en inzichtelijk voor de consument. De hoeveelheid afgenomen en ingevoede stroom komen overeen met de waardes op de eigen energiemeter, en de jaarafrekening.
3. De Nederlandse overheid is compliant aan Europese regelgeving en voorkomt het risico op gedwongen aanpassing van de regelgeving, vanuit Europa.
4. Er vindt volledige btw-afdracht plaats over geleverde goederen (stroom). Er is geen verschil qua omvang van de fiscale afdracht tussen het voorstel vanuit het ministerie en onze werkbare uitvoering via belastingvermindering.
5. De energieleveranciers nemen de volledige uitvoering voor hun rekening. De Belastingdienst wordt ontzien. Er zijn bij de Belastingdienst géén systeemaanpassingen nodig. De huidige aangifteformulieren van de circa 60 leveranciers blijven ongewijzigd. Een derde partij voert de controle uit.
6. Hoge implementatie- en uitvoeringskosten worden vermeden en zijn slechts een fractie van de inschatting van de kosten als gevolg van het voorstel van het ministerie. De energienota wordt niet onnodig verhoogd en deze vermijdbare kosten worden niet gesocialiseerd over alle verbruikers.

Een bijkomend voordeel van het door Energie-Nederland uitgewerkte voorstel is de speelruimte die ontstaat om onderscheid te maken tussen kleine en grote systemen. Het nadeel bij de nu voorgestelde regeling is dat er geen business case meer is voor relatief kleine projecten (tot 50 kWp/3*80A-aansluiting) op daken van bijvoorbeeld bedrijven of scholen. Dit terwijl er een maatschappelijke roep is om juist dergelijke daken te gebruiken.
Net als bij de energiebelasting kan bij deze eenvoudig uitvoerbare uitwerking gewerkt worden met een schijvensysteem voor de grondslagvermindering zodat er geen eventuele overstimulering plaatsvindt. Hierbij kan er, naarmate meer wordt opgewekt, voor het meerdere een lager tarief ingezet worden, zodanig dat er wel een positieve business case blijft. De regeling is beperkt tot 50 kWp gezien daarboven een grootverbruikaansluiting nodig is en de salderingsregeling niet meer van toepassing is. Dergelijke projecten kunnen dus enkel met de SDE+(+) mee doen.

Tot slot merkt Energie-Nederland nog op dat in de voorgestelde wetswijziging Artikel II; wijzigend artikel 50, tweede lid, van de Wet belastingen op milieugrondslag, een foute formulering is gebruikt. Nu zal er in de lopende wetstekst tweemaal sprake zijn van ingevoede elektriciteit waarvan het saldo moet worden berekend.

Met het vorenstaande gaan wij ervan uit u voldoende geïnformeerd te hebben en hopen wij dat de voorgestelde variant van afbouw over volume alsnog wordt aangepast naar afbouw via belastingvermindering. Uiteraard is Energie-Nederland bereid tot het geven van een nadere toelichting.

Met vriendelijke groeten,

Marieke van Klaveren
Programmamanager Verduurzaming

Bijlage 1

Analyse inpassing voorstel Omvorming van de salderingsregeling voor kleinverbruikers in Europese regelgeving

Samenvatting

In de eerste plaats de verwijzing naar artikel 15 lid 4 Richtlijn[6]. Op grond van dit artikel mag er vanaf 1 januari 2024 voor nieuwe invoedende kleinverbruikers niet meer gesaldeerd worden. Voor bestaande gevallen wordt geen einddatum van de salderingsmogelijkheden genoemd. Wel is het zo, dat bestaande gevallen de mogelijkheid moeten hebben te kiezen voor de nieuwe regeling waarbij niet gesaldeerd wordt. Met andere woorden, de bepaling in de Richtlijn is gericht op nieuwe gevallen vanaf 1 januari 2024. De afbouwregeling daarentegen is gericht op nieuwe en bestaande gevallen en start per 1 januari 2023. De afbouwregeling in de Consultatie gaat derhalve verder dan op grond van de Richtlijn is voorgeschreven.

Overigens is het de vraag is hoe de vrije leverancierskeuze uit artikel 4 Richtlijn gecombineerd kan worden met artikel 15 lid 4 Richtlijn of enige afbouwregeling. Immers wat gebeurt er als een invoedende kleinverbruiker na 1 januari 2024, gedurende de afbouwperiode, wil overstappen naar een nieuwe leverancier? Wordt hij dan aangemerkt als nieuwe invoedende kleinverbruiker (leverancierspersperspectief) of is hij een bestaand geval (kleinverbruikersperspectief)?

In de tweede plaats heeft de voorgestelde regeling voor de invoedende kleinverbruiker tot gevolg, dat de factuur veel ingewikkelder en complexer wordt dan nu al het geval is. Dat is in strijd met artikel 18 lid 1 en enkele overwegingen van de Richtlijn. Op grond van dit artikel dienen de facturen gemakkelijk te begrijpen, duidelijk, beknopt en gebruiksvriendelijk te zijn.

In de derde plaats leidt de voorgestelde regeling tot een gereguleerde prijs voor een vooraf bepaald percentage van het aanbod waarbij het beginsel van vrije prijsvorming op basis van vraag en aanbod wordt tegengegaan. Dit is in strijd met artikel 3 Verordening[7] en artikel 5 lid 4 Richtlijn.

Tot slot leidt de voorgestelde regeling tot extra kosten voor de leverancier. Derhalve is de regeling in strijd met artikel 5 lid 4 sub e Richtlijn. Dit artikel schrijft voor, dat het overheidsingrijpen niet op discriminerende wijze mag leiden tot extra kosten voor de marktdeelnemers.

Toelichting

<u>Voorstel EZK</u>
De huidige salderingsregeling wordt tot 2023 ongewijzigd voortgezet. Vanaf 1 januari 2023 wordt de salderingsregeling stapsgewijs afgebouwd, waarbij de hoogte van het voordeel geleidelijk afneemt tot nul in

[6] Richtlijn 2019/944 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27
[7] Verordening (EU) 2019/943 betreffende de interne markt voor elektriciteit

2031. De afbouw houdt in dat de invoeding van kleinverbruikers vanaf 1 januari 2023 niet langer tegen hun afname uit een net wordt gesaldeerd. In plaats daarvan mag de kleinverbruiker nog slechts een percentage van de elektriciteit die op een net wordt ingevoed salderen met de afname uit dat net via dezelfde aansluiting. Dit percentage wordt geleidelijk afgebouwd naar nul per 1 januari 2031. De hoogte van het percentage per jaar is opgenomen in artikel 50 lid 2 Wet belastingen op milieugrondslag. Daarmee is de afbouwregeling een fiscaal ingestoken maatregel geworden.

Bij de afbouw, zoals geformuleerd in de consultatieversie, krijgt de invoedende kleinverbruiker voor het niet gesaldeerde deel niet alleen niet de fiscale component vergoed maar hij krijgt voor de ingevoede kWh in plaats van de leveringsprijs ook nog eens 'slechts' een redelijke vergoeding.

Europese regelgeving

Artikel 15 lid 4 richtlijn schrijft het volgende voor:

Lidstaten met reeds bestaande regelingen waarin de elektriciteit die in het net wordt ingevoed en de elektriciteit die uit het net wordt verbruikt, niet apart worden verrekend, kennen geen nieuwe rechten toe onder deze regelingen na 31 december 2023. Alle afnemers die vallen onder een bestaande regeling moeten te allen tijde de mogelijkheid hebben om te kiezen voor een nieuwe regeling waarin de elektriciteit die in het net wordt ingevoed en de elektriciteit die uit het net wordt verbruikt, apart worden verrekend als basis voor de berekening van nettarieven.

Hieruit blijkt kort gezegd, dat vanaf 1 januari 2024 voor nieuwe invoedende kleinverbruikers de ingevoede kWh en de verbruikte kWh afzonderlijk verrekend moeten worden. Zij mogen dus niet meer salderen. Voor bestaande gevallen wordt geen einddatum van de salderingsmogelijkheden genoemd. Wel is het zo, dat bestaande gevallen de mogelijkheid moeten hebben om te kiezen voor de nieuwe regeling.

Gevolg voor invoedende kleinverbruiker

Het gevolg van de voorgestelde afbouw voor de invoedende kleinverbruiker is dat zijn factuur veel ingewikkelder wordt. Daarnaast zou het kunnen zijn, dat de vrije leverancierskeuze wordt beperkt.

Feiten

De factuur van de kleinverbruiker kent op grond van het Besluit factuur, verbruiks- en indicatief kostenoverzicht energie een negental verplichte onderdelen. Al deze onderdelen moeten afzonderlijk op de factuur worden vermeld. Bij salderen wordt de ingevoede kWh in mindering gebracht op de verbruikte kWh en één op één verrekend tegen de leveringsprijs inclusief de fiscale componenten, voor zover de invoeding het verbruik niet overstijgt. Het gaat hier om drie factuurregels: ingevoede kWh, verbruikte kWh en prijs.

Bij de voorgestelde afbouw komt er voor de meeste invoedende kleinverbruikers een extra onderdeel bij: de redelijke vergoeding voor het niet gesaldeerde deel van de ingevoede elektriciteit. Dit extra onderdeel is nu alleen van toepassing voor de invoedende kleinverbruiker die meer invoedt dan hij gebruikt. De meeste kleinverbruikers gebruiken meer dan zij invoeden en worden op dit moment dus niet geconfronteerd met deze extra regel.

De redelijke vergoeding kan afwijken van de leveringsprijs en wordt niet verhoogd met de fiscale componenten. Daarmee wordt de factuur al ingewikkelder. De redelijke vergoeding is factuurregel 4.

Vervolgens komt daar nog een aanvullende complexiteit bij, te weten de invoering van een percentage. Er is een percentage ingevoede kWh, dat wel wordt gesaldeerd en er is een percentage ingevoede kWh dat niet wordt gesaldeerd. Beide percentages wijzigen jaarlijks. De ingevoede kWh moet met andere woorden verdeeld worden over 2 factuurregels en aan beide factuurregels hangt een andere prijs. Ook dit leidt ertoe, dat de complexiteit van de factuur alleen maar toeneemt in plaats van afneemt. Dit is in strijd met de Europese regelgeving.

Europese regelgeving
Uit overweging 48 bij de Richtlijn blijkt, dat geschillen over rekeningen een zeer gebruikelijke bron van klachten bij consumenten vertegenwoordigen. Dit is, zo blijkt uit overweging 48, een factor die bijdraagt tot de permanent lage percentages consumententevredenheid en betrokkenheid bij de elektriciteitssector. De Richtlijn concludeert vervolgens dat de rekeningen duidelijker en gemakkelijker te begrijpen moeten zijn. Deze conclusie heeft geleid tot opname van artikel 18 Richtlijn. Lid 1 schrijft het volgende voor:

De lidstaten zorgen ervoor dat facturen en factureringsinformatie correct, gemakkelijk te begrijpen, duidelijk, beknopt en gebruiksvriendelijk zijn en zodanig worden gepresenteerd dat vergelijking door de eindafnemer wordt vergemakkelijkt. Op verzoek ontvangen de eindafnemers duidelijke en begrijpelijke uitleg over hoe hun factuur tot stand is gekomen, zeker als de factuur niet gebaseerd is op het daadwerkelijke verbruik.

Conclusie
De afbouwregeling zoals voorgesteld in de Consultatie maakt de factuur niet eenvoudiger maar juist veel ingewikkelder dan thans het geval is. Derhalve is de voorgestelde regeling in strijd met artikel 18 lid 1 van Richtlijn 2019/944.

<u>Gevolgen voor de leverancier</u>
De gevolgen van de voorgestelde afbouw voor de leverancier zijn tweeledig. Enerzijds worden de prijs en de daaraan verbonden hoeveelheid in te nemen kWh gereguleerd. Anderzijds wordt de administratie een stuk ingewikkelder. Beide gevolgen zijn in strijd met de Europese regelgeving.

Feiten
Gedurende de afbouwperiode dient de leverancier een vastgesteld procentueel deel van de ingevoede kWh in te nemen tegen dezelfde prijs als waarvoor hij de kWh levert. Daarmee wordt zijn inkoopprijs gedeeltelijk gereguleerd, hij is immers niet vrij de prijs te bepalen op basis van vraag en aanbod. Maar niet alleen de prijs wordt gereguleerd, ook het percentage van de ingevoede hoeveelheid kWh, waarvoor dit geldt, wordt gereguleerd.

Daarnaast wordt zijn administratie ingewikkelder:
- er zullen extra vragen komen over de factuur;
- jaarlijks moet het percentage bij alle invoedende kleinverbruikers (handmatig) worden aangepast;
- er zullen wellicht invoedende kleinverbruikers zijn, die op basis van artikel 15 lid 4 Richtlijn zullen kiezen voor onmiddellijke ingang van de nieuwe regeling, ook dit vergt handmatige aanpassing.

Europese regelingen
In artikel 3 Verordening zijn de beginselen inzake het beheer van elektriciteitsmarkten vastgelegd. Het allereerste punt (a) schrijft voor, dat prijsvorming plaatsvindt op basis van vraag en aanbod. Het tweede punt (b)schrijft voor dat marktvoorschriften de vrije prijsvorming aanmoedigen en acties vermijden waardoor prijsvorming op basis van vraag en aanbod wordt tegengegaan.

Het vaststellen van de prijs door de overheid van een deel van de ingevoede kWh is in strijd met dit beginsel van vrije, markt gebaseerde prijsvorming. Daar bovenop is het vaststellen van de hoeveelheid van de ingevoede kWh, waarvoor dat geldt, in strijd met het beginsel van prijsvorming op basis van vraag en aanbod. Met andere woorden de voorgestelde afbouwregeling is in strijd met artikel 3 sub a en b Verordening.

Bovendien heeft de interne markt voor elektriciteit onder meer tot doel te komen tot concurrerende tarieven. Dat doel is onder meer vastgelegd in artikel 5 Richtlijn, waar in lid 1 is bepaald, dat leveranciers vrij zijn de prijs vast te stellen waarvoor zij aan de afnemers leveren. Datzelfde geldt uiteraard voor de prijs waarvoor zij van afnemers afnemen. Een gereguleerde prijs in daarmee in strijd.

Artikel 5 lid 4 Richtlijn geeft de voorwaarden weer waaronder overheidsingrijpen in de prijsstelling voor de levering (inkoop van kleinverbruiker) van elektriciteit kan plaats vinden. Zo schrijft sub a) voor, dat het overheidsingrijpen bijvoorbeeld een algemeen economisch belang moet nastreven. Het overheidsingrijpen mag ook niet verder gaan dan wat nodig is voor het algemene economische belang dat wordt nagestreefd. Het is de vraag welk economisch belang hier wordt nagestreefd.

Artikel 5 lid 4 sub e Richtlijn schrijft voor, dat het overheidsingrijpen niet op discriminerende wijze leidt tot extra kosten voor de marktdeelnemers. Gezien de toename van de administratieve lasten voor de leverancier is er zeker sprake van extra kosten voor de marktdeelnemers.

En tot slot ontvangen de eindafnemers op grond van artikel 18 lid 1 Richtlijn op verzoek duidelijke en begrijpelijke uitleg over hoe hun factuur tot stand is gekomen. Gezien de toename in complexiteit in de factuur bij doorvoering van de voorgestelde afbouw, zullen er zeker veel vragen komen. Dit leidt tot een toename van de administratieve belasting voor de leverancier. Ook dit onderdeel leidt derhalve tot een toename van de administratieve lasten.

Kortom, de voorgestelde afbouwregeling is in strijd met artikel 5 lid 4 Richtlijn.

bijlage 2: voorbeeldfactuur

Qniv Energie

Postbus 20401, 2500 EK Den Haag
J. Jansen
Bedachtestraat 123
1234 AB VERZINDORP

Klantnummer:	12345678-1
Notanummer:	987654321
Vervaldatum:	6 december 2023
Pagina:	1 van 6

Rotterdam, 16 november 2023

Alstublieft, uw jaarnota

Beste mevrouw, heer Jansen,

We hebben de belangrijkste informatie over uw jaarnota op deze pagina gezet. Meer informatie over uw verbruik of de precieze berekening van uw jaarnota vindt u op de volgende pagina's.

uw nieuwe termijnbedrag		u ontvangt terug		u betaalt eenmalig
€ 140,00	+	€ -2,92	=	€ 137,08
We hebben een nieuw termijnbedrag voor u berekend. Deze gaat in per december 2023.		Uw werkelijke kosten waren lager dan de termijnbedragen die u heeft betaald. Het verschil moet wordt verrekend met uw termijnbedrag.		We schrijven het bedrag van deze jaarnota rond 26 november 2019 van uw rekening NL12ABCB0001234567 af.

Direct regelen met MijnQniv of de Qniv app
Op qniv.nl/mijnqniv of in de Qniv app kunt u direct de belangrijkste zaken regelen voor uw nota's, zoals de nota downloaden in pdf, het bedrag van de nota betalen, of uw termijnbedrag aanpassen. Ook kunt u er uw verbruik bekijken.

Met vriendelijke groet,

Teun Burger
Directeur

Zo is uw jaarnota berekend

Voor het adres: Bedachtestraat 123 1234 AB VERZINDORP

Klantnummer: 12345678-1
Notanummer: 987654321

Samenvatting van uw jaarnota

We schrijven het bedrag van deze jaarnota € 137,08 voor 26 november af van uw rekeningnummer NL12ABCB0001234567.

In de tabel hieronder ziet u hoe uw jaarnota is berekend. We verrekenen de kosten van afgelopen periode met de termijnbedragen. Voor het gemak is het totaal van deze nota inclusief uw eerste, nieuwe termijnbedrag. U ontvangt deze maand dus geen aparte termijnnota.

Omschrijving			Bedrag
Kosten over de afgelopen periode			
1. Leveringskosten voor stroom en gas		€ 676,13	
2. Overheidsheffingen op stroom en gas, dit dragen we af aan de overheid		€ 541,79	
3. Netbeheerkosten voor stroom en gas, dit dragen we af aan uw netbeheerder		€ 399,15	
4. Warmte, abonnementen, overige kosten en kortingen		€ -	
		+	
Totale kosten op deze jaarnota	(incl. € 280,65 btw)	**€**	**1.617,08**

De verrekening van uw jaarnota			
Af: In rekening gebrachte termijnbedragen		€	1.620,00
U ontvangt terug over de afgelopen periode	(incl. € -0,51 btw)	€	-2,92
Bij: Uw nieuwe termijnbedrag van juli	(incl. € 24,30 btw)	€	140,00
Totaal van deze nota			
Door u te betalen	(incl. € 23,79 btw)	€	137,08

Verrekende termijnbedragen

De afgelopen periode hebben we u elke maand een termijnbedrag in rekening gebracht. Deze termijnbedragen verrekenen we op deze nota met uw kosten over afgelopen periode. Hieronder ziet u welk termijnbedrag we in welke maand hebben berekend.

De berekening van uw nota gaat er dus van uit dat u al deze termijnbedragen heeft betaald.

Maand	Bedrag	Maand	Bedrag	Maand	Bedrag	Maand	Bedrag
2022-12	€ 135,00	2023-01	€ 135,00	2023-02	€ 135,00	2023-03	€ 135,00
2023-04	€ 135,00	2023-06	€ 135,00	2023-06	€ 135,00	2023-07	€ 135,00
2023-08	€ 135,00	2023-09	€ 135,00	2023-10	€ 135,00	2023-11	€ 135,00
Totaal in rekening gebrachte termijnbedragen							**€ 1.620,00**

Hoe is uw nieuwe termijnbedrag berekend?

De hoogte van uw nieuwe termijnbedrag hebben we afgestemd op de hoeveelheid energie die u het afgelopen jaar hebt verbruikt en eventueel op de overige producten die u afneemt. En we hebben rekening gehouden met de huidige tarieven. Per 1 januari 2023 is de salderingsregeling versoberd. Dit heeft invloed op de hoogte van uw termijnbedrag. Het is een voorstel van ons. Heeft u liever een ander termijnbedrag? In de Qniv app kunt u dit makkelijk zelf aanpassen. Termijnbedragen die al zijn afgeschreven kunnen we niet meer aanpassen.

Uw termijnbedrag		Bedrag
Uw huidige producten		
Qniv Gas 3 jaar		
Qniv 3 jaar icm teruglevering		

De opbouw van uw termijnbedrag		
Levering van Stroom	€ 14,37	+
Levering van Gas	€ 41,98	+
Overheidsheffingen op Stroom en Gas (af te dragen aan de overheid)	€ 45,15	+
Netbeheerkosten voor Gas	€ 14,12	+
Netbeheerkosten voor Stroom	€ 19,14	+
Warmte, abonnementen, overige kosten en kortingen	€ -	+
	+	
Uw nieuwe termijnbedrag per juli 2018	€ 140,00	

Alles over uw verbruik

Voor het adres: Bedachtestraat 123 1234 AB VERZINDORP

Klantnummer: 12345678-1
Notanummer: 987654321

Nieuwsgierig naar het verbruik waarop deze nota is gebaseerd?

In de tabel staan de standen die wij hebben gebruikt voor deze nota en de totalen voor stroom en gas. De vermelde kosten zijn alle kosten voor stroom en gas, inclusief de vaste leveringskosten, overheidsheffingen en netbeheerkosten.
Meer inzicht? Kijk ook eens in de Qniv app.

Product	Datum stand	Eindstand	Verbruik	Totale kosten per product
Stroom				
Stroom daltarief	15 november 2023	15700	700 kWh	
Stroom normaaltarief	15 november 2023	12200	2800 kWh	
Stroom teruglevering daltarief	15 november 2023	120	30 kWh	
Stroom teruglevering normaaltarief	15 november 2023	5880	1470 kWh	
			+	
Totaal verbruik stroom			**2000 kWh**	**€ 457,91**
Gas				
Totaal verbruik gas	15 november 2023	16014	**1300 m^3**	**€ 1.159,17**

Bent u zuiniger of minder zuinig geweest?

We willen u graag vertellen of u dit jaar zuiniger of minder zuinig met energie bent omgegaan. Het kan zijn dat u meer verbruikt heeft door bijvoorbeeld een strenge winter, maar dat u wel zuiniger bent geweest ten opzichte van voorgaande jaren.

In de tabel hebben we uw verbruik omgerekend naar een jaar met een gemiddelde temperatuur, dit is dus niet uw werkelijke verbruik. Zo kunt u goed vergelijken of u afgelopen periode zuiniger bent geweest. Is uw verbruik in afgelopen periode lager dan 1 jaar terug? Dan bent u dus zuiniger geweest.

Product	Afgelopen periode	1 jaar terug	2 jaar terug
Stroom			
Stroom daltarief	700 kWh		
Stroom normaaltarief	2800 kWh		
Stroom teruglevering daltarief	30 kWh		
Stroom teruglevering normaaltarief	1470 kWh		
Totaal stroom	**2000 kWh**		
Gas			
Totaal verbruik gas	**1300 m^3**		

Verbruikt u meer of minder dan vergelijkbare huishoudens?

Ten slotte kunt u uw verbruik vergelijken met gemiddelde huishoudens in Nederland. Stroom vergelijkt u op basis van het aantal bewoners. Bij gas en warmte vergelijkt u door te kijken naar het type woning.

Wilt u hulp bij energie besparen? Kijk eens op qniv.nl/slim-met-energie of milieucentraal.nl.

Samenstelling huishouden	Verbruik stroom
1 persoonshuishouden	1900 kWh
2 persoonshuishouden	3050 kWh
3 persoonshuishouden	4050 kWh
4 persoonshuishouden	4250 kWh
5 persoonshuishouden en groter	4450 kWh
Gemiddeld	**3100 kWh**

Type woning	Verbruik gas
Vrijstaande woning	2050 m^3
Hoekwoning	1575 m^3
Maisonnette	1425 m^3
Tussenwoning	1175 m^3
Flat/appartement	875 m^3
Gemiddeld	**1300 m^3**

De berekening van uw nota in detail

Voor het adres: Bedachtestraat 123 1234 AB VERZINDORP

Klantnummer: 12345678-1
Notanummer: 987654321

Uw meterstanden en verbruik

Meterstanden zijn erg belangrijk voor ons. We vragen ze op via uw slimme meter of we vragen u ze door te geven aan ons. We gebruiken uw meterstanden om uit te rekenen hoeveel u heeft verbruikt. In de tabel hieronder ziet u per periode uw verbruik. Dit doen we omdat uw tarief tussentijds gewijzigd kan zijn, door bijvoorbeeld veranderende overheidsheffingen. Ook laten we het per tariefsoort zien, zoals bijvoorbeeld daltarief en normaal tarief, teruglevering, gas, warmte, enzovoort.

Verbruik				Eindstand -	Beginstand =	verschil x	factor =	Verbruik
Stroom daltarief								
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	15088 [1]	15000	88	1	88 kWh
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	15700 [1]	15088	612	1	612 kWh
Stroom dal teruglevering								
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	94 [1]	90	4	1	4 kWh
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	120 [1]	94	26	1	26 kWh
Stroom normaaltarief								
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	9753 [1]	9400	353	1	353 kWh
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	12200 [1]	9753	2447	1	2447 kWh
Stroom normaal teruglevering								
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	4595 [1]	4410	185	1	185 kWh
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	5880 [1]	4595	1285	1	1285 kWh
Gas								
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	14857 [1]	14690	167	0,98124	164 m^3
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	16014 [1]	14857	1157	0,98208	1136 m^3

[1] *Deze stand is op afstand uitgelezen uit uw slimme meter*

1 Leveringskosten voor stroom en gas

Hieronder hebben we uitgerekend hoeveel u betaalt voor alleen stroom en gas. En die berekening is heel simpel. Uw verbruik maal uw tarief. De gebruikte tarieven zijn afhankelijk van uw contract. Daarom staat de naam van uw contract vermeld in de tabel. Natuurlijk is het leveringstarief gelijk aan het tarief in uw contract of in de tariefcommunicatie die u van ons ontvangt.

Uw contract: Qniv 3 jaar icm teruglevering				Aantal	x	Tarief	=	Bedrag
Verbruik Qniv (daltarief)								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	700 kWh	€	0,05321	€	37,25
Teruglevering daltarief								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	27 kWh	€	-0,05321	€	-1,42
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	3 kWh	€	-0,05055	€	-0,17
Verbruik Qniv (normaaltarief)								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	2800 kWh	€	0,07123	€	199,44
Teruglevering normaaltarief								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	1309 kWh	€	-0,07123	€	-93,27
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	161 kWh	€	-0,06767	€	-10,87
Vastrecht elektra obv dagen								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	12 mnd	€	3,45432	€	41,45
								+
Subtotaal voor levering van stroom							**€**	**172,42**

Uw contract: Qniv Gas 3 jaar				Aantal	x	Tarief	=	Bedrag
Verbruik Gas								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	1300 m^3	€	0,21234	€	276,07
Regiotoeslag Gas (regio 1)								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	1300 m^3	€	0,14321	€	186,19
Vastrecht leveringskosten voor gas								
Van	15-11-2022	tot	15-11-2023	12 mnd	€	3,45432	€	41,45
								+
Subtotaal voor levering van gas							**€**	**503,71**

Totaalbedrag voor leveringskosten voor stroom en gas **€ 676,13**

2 Overheidsheffingen op stroom en gas

Naast de kosten voor stroom en gas, heft de overheid belastingen en toeslagen op het gebruik van stroom en gas. Deze bedragen dragen wij direct af aan de overheid. De overheidsheffingen veranderen jaarlijks per 1 januari. Daarom ziet u een berekening over de periode voor 1 januari en een berekening over de periode na 1 januari. In de voorbeeldberekening op uw contract ziet u alleen de overheidsheffingen die golden op het moment dat het contract is gemaakt.

Energiebelasting op levering van stroom				Aantal		x	Tarief		=		Bedrag
Energiebelasting stroom 0-10.000 kWh											
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	252	kWh		€	0,10156		€	25,60
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023 ((3059) - (1311 x 87,5%))	1912	kWh		€	0,09855		€	188,41
Opslag duurzame energie stroom 0-10.000 kWh											
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	252	kWh		€	0,02130		€	5,37
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023 ((3059) - (1311 x 87,5%)	1912	kWh		€	0,03429		€	65,55
Vermindering Energiebelasting											
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	47	dgn		€	-257,00		€	-33,09
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	318	dgn		€	-225,00		€	-196,03
											+
Subtotaal voor Energiebelasting op levering van stroom										**€**	**55,81**

Energiebelasting op levering van gas				Aantal		x	Tarief		=		Bedrag
Energiebelasting op gas (0-5.000 m3)											
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	164	m^3		€	0,30041		€	49,19
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	1136	m^3		€	0,34700		€	394,33
Opslag duurzame energie gas 0-5.000 m3											
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	164	m^3		€	0,02130		€	3,49
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	1136	m^3		€	0,03430		€	38,98
											+
Subtotaal voor Energiebelasting op levering van gas										**€**	**485,98**

Totaalbedrag voor overheidsheffingen op stroom en gas	**€**	**541,79**

3 Netbeheerkosten voor stroom en gas

Om stroom en gas bij u in de woning te krijgen, maakt u gebruik van het openbaar stroom- en gasnetwerk van de regionale netbeheerder. U betaalt hiervoor een vaste vergoeding, afhankelijk van uw aansluiting. Deze bedragen dragen we direct af aan uw netbeheerder. Deze tarieven veranderen jaarlijks per 1 januari. Daarom ziet u een berekening voor 1 januari en een berekening na 1 januari. In de voorbeeldberekening op uw contract ziet u alleen de netbeheertarieven die golden op het moment dat het contract is gemaakt. Uw netbeheerder voor stroom en gas is Enexis B.V.
Meer weten over uw netbeheerder? Kijk eens op qniv.nl/netbeheerder.

Netbeheerkosten voor stroom				Aantal	x	Tarief	=		Bedrag
Enexis tarief t/m 3x25 amp									
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	46	dgn	€	0,61444	€	28,26
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	318	dgn	€	0,63340	€	201,42
									+
Subtotaal voor Netbeheerkosten voor stroom								**€**	**229,69**

Netbeheerkosten voor gas				Aantal	x	Tarief	=		Bedrag
Enexis tarief t/m G6, 500 < sjv <= 4000									
Van	15-11-2022	tot	01-01-2023	46	dgn	€	0,46174	€	21,24
Van	01-01-2023	tot	15-11-2023	318	dgn	€	0,46613	€	148,23
									+
Subtotaal voor Netbeheerkosten voor gas								**€**	**169,47**

Totaalbedrag voor netbeheerkosten voor stroom en gas **€ 399,15**

4 Warmte, abonnementen, kortingen en overige kosten

Neemt u warmte af, of verzorgen wij het onderhoud van uw cv-ketel? Dan ziet u hieronder de berekening van de kosten. Ook berekenen we hier de administratiekosten en eventuele kortingen.

Voor: Qniv	Aantal	x	Tarief	=	Bedrag
Administratiekosten					
	12	nota's	€ 2,00	€	24,00
Korting voor betaling met automatische incasso					
	12	nota's	€ -2,00	€	-24,00
					+
Subtotaal voor Qniv				**€**	-

Totaalbedrag voor Warmte, abonnementen, kortingen en overige kosten **€ -**